

OCKELBO

PLATS ATT VÄXA

BIBLIOTEKSPLAN

Folk- och skolbibliotek 2023–2026

KF 2023-03-06, § 13

BIBLIOTEKSPLAN 2023–2026

Inledning

Kommuner i Sverige ska i enlighet med bibliotekslagen (2013:801) ha en biblioteksplan. Planen ska visa kommunens ambitionsnivå med bibliotekets verksamhet för kommunens medborgare. Den ska också vara ett verktyg för uppföljning och utveckling av biblioteksverksamheten.

Övriga styrdokument som är viktiga i biblioteksplanen är barnrättslagen, Helgebibliotekens avtalssamverkan och mediepolicy samt skollagen (2010:800) när det gäller skolbibliotek. Även agenda 2030 har varit en viktig utgångspunkt. Den regionala biblioteksplanen för Gävleborg 2023–2026 har också varit en källa.

Nulägesbeskrivning

Biblioteksverksamheten i kommunen består av ett huvudbibliotek och ett skolbibliotek på Perslundaskolan. Antal tjänster är 3,8. Biblioteket är idag öppet 34 timmar/vecka med bemanning. Vår självserviceautomat är öppen 14 timmar utöver detta. Vi delar lokaler med kommunens välkomstcenter. Kommunmedborgarna har tillgång till lånedatorer, kopiering/scanning och fritt wifi.

Bibliotekets uppdrag och prioriterade målgrupper

Folkbibliotek ska, enligt bibliotekslagen, vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Utbudet ska präglas av allsidighet och kvalitet. Särskilt ska folkbiblioteken främja läsning och tillgången till litteratur, men också bidra till att digital information blir tillgänglig. Biblioteket ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Folkbibliotekets prioriterade grupper är: personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna, personer med annat modersmål än svenska, och barn och unga.

Fokusområden för bibliotekets verksamhet

Medier och läsfrämjande

Vi ska främja läsning och tillgång till litteratur. Helgebibliotekens medieplan och mediepolicy ska vara vägledande när personalen köper in olika sorters medier.

Vi ska tillgängliggöra information och tillhandahålla medier, fakta och fiktion, av olika art och i olika format.

Vi ska skapa strukturer för vårt arbete med medier när det gäller inköp och medieplanering.

Ett utåtriktat arbete med skyltning, uppsökande arbete i olika former: bokprat, bokstart i samarbete med familjecentralen och bokskola för 6-åringar ska erbjudas.

På barnavdelningen finns äppelhyllan med anpassade medier, exempelvis teckenspråk och taktila bilderböcker. Vi ska fortsätta synliggöra dessa medier.

Rummet och tillgänglighet

Biblioteksrummet ska vara en mötesplats och en inspirerande plats för studier och rekreation.

Vi ska erbjuda kulturprogram och utställningar av olika slag i våra lokaler. Gärna i samarbete med lokala och regionala aktörer.

Biblioteksrummet ska vara öppet och tillgängligt för alla. Med utökad självservice ska rummet vara öppet utöver våra idag gällande tider. Tillgänglighet handlar också om hur rummet fungerar för personer med olika funktionsvariationer. Vi ska fortsatt aktivt arbeta med skyltning och rummets utformning. Även vårt digitala biblioteksrum ska vara användarvänligt och inspirerande.

Vi ska utveckla verksamheten Boken kommer, en tjänst som möjliggör att vi når medborgare som själva inte kan komma till oss. Tjänsten ska marknadsföras regelbundet för att informera och nå nya låntagare.

Barnrätt

Sedan 2020 är FN:s barnkonvention svensk lag. Vi ska prioritera barnverksamheten och lyssna till barn. Personalen ska ha kunskap om barnkonventionen. Barnets bästa ska gälla vid utveckling av vår verksamhet. Vi ska erbjuda programverksamhet för barn och se till att resursfördelningen när det gäller mediainköp och programverksamhet prioriterar barnen. Vi ska arbeta för att barns önskemål och åsikter blir vägledande för verksamheten.

Byarna

Sedan biblioteksfilialerna lades ned är bibliotekets aktivitet i byarna liten. Bokdepositioner finns på olika platser i byarna. Vi ska hitta bättre former för vår verksamhet i byarna. Önskvärt vore med en mobil verksamhet där bokbeståndet kan hållas fräscht och bytas regelbundet. Här måste det till ett samarbete med fler kommuner för att det ska bli verklighet.

Digital delaktighet

Den digitala utvecklingen pågår hela tiden. Internet är viktigt både privat och i vårt arbetsliv, liksom i studier. Vi ska tillhandahålla lånedatorer med möjlighet till utskrift. Personalen ska också kunna vägleda besökarna i bibliotekets e-tjänster. Här är det viktigt att personalen fortbildas regelbundet.

Hållbarhet

Agenda 2030 kommer att vara ett fokusområde för Helgebiblioteken de kommande åren. Bibliotek är exempel på en cirkulär ekonomi då våra medier används om och om igen. Ambitionen är att driva vår verksamhet på ett mer miljömedvetet sätt och därför kommer utbildningsinsatser för personalen att behövas.

Mångspråk och minoritetsspråk

Vi ska, enligt bibliotekslagen, erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken. Vi ska också erbjuda litteratur för personer med annat modersmål än svenska, och lättläst svenska. Det här gäller både skolans bibliotek och folkbiblioteket.

Vi ska sprida information om våra tjänster till aktörer vi samverkar med, till exempel familjecentralen och Komvux/SFI. Vi ska också regelbundet se över vilka språkgrupper som finns representerade i vår kommun för att kunna anpassa vårt bestånd. Minoritetsspråken ska synliggöras genom skyltning och uppmärksammande av högtidsdagar och minnesdagar.

Regional samverkan

Sedan 2006 är Ockelbo en del av Helge-biblioteken som är ett samarbete mellan länets bibliotek där även Kultur Gävleborg är en viktig part. Samarbetet bygger på ett gemensamt bibliotekssystem med gemensam server, katalog, webbplats, låntagarregister och lånekort. Vi har även ett gemensamt transportsystem mellan biblioteken. Detta ger kommunens medborgare ett stort utbud av medier och service på ett kostnadseffektivt sätt när det gäller teknik och kompetens. Samarbetet kräver vissa personalinsatser av oss och det är viktigt att vi aktivt deltar, både på styrgruppsnivå liksom i de samarbetsgrupper som finns. Tid ska avsättas för detta.

Skolbibliotek

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Vi bemannar Perslundaskolans bibliotek med personal och i samarbete med skolans pedagoger ska vi hjälpa eleverna att utveckla sin läsförståelse och läsförmåga exempelvis genom läsprojekt. Det är också viktigt att bistå eleverna så att de utvecklar sin förmåga att självständigt söka information och att de iakttar ett källkritiskt förhållningssätt till information.

Urvalet av litteraturen som erbjuds i skolbiblioteket ska ske utifrån elevernas behov och förutsättningar. Här ingår också förmedlingen av tjänsten Legimus till elever med olika former av läsnedsättning.

Åbyggeby skola och Gäverängeskolan har obemannade skolbibliotek som sköts av skolans personal.